INTRYCK FRÅN BALTIKUM

Rapport från
studieresa 12-18 juni 2009
”Lärande för hållbar utveckling”

Malmö stad

AVFÄRD

Den 12 juni, en blåsig och regnig sommardag bar det av mot Baltikum. Vi hade hyrt två minibussar från Agnesfridsgymnasiet och samlades vid Pedagogiska Centralen för avfärd. Med på resan var lärarutbildare på Malmö Högskola; Karin Markholm, Monika Kristiansson, Dora Sallnäs och Lisbeth Ringdahl. Dessutom var några framåtsträvande pedagoger från Malmö Stad med; Marie Wilhelmsson, Ingela Steinhausen, Nina Huovinen- Andersson, Agneta Borgström och Therese Ekelund. Från Malmö Naturskola var det Birger Emanuelsson, Bo Lindvall, Josef Vilhelmsson och Emma Pålsson som var med.

Vi tog färjan från Karlshamn till Kleipeda i Litauen och tillbaka mellan Tallin i Estland och Stockholm.

BESÖKSCENTER CORONIAN SPIT

Dag 1
Curonian Spit nationalpark i Litauen. Guide var Marija Katarzyt, som började med att ta oss till ett Nature Center i Smiltyné på norra delen av den sandiga halvön. En kvinna berättade först inomhus om verksamheten som inriktades mot skolklasser som kom på besök. Därefter gick vi ut och såg bl.a. en utepromenad med olika spännande inslag, som t.ex. hur man med förbundna ögon skulle gå en bana och känna igen underlaget (kottar, sten, mossa, sand).
Med Maria fortsatte färden söderut på halvön. Vi såg enorma skarvkolonier, där det även fanns många hägrar. Vi gick en promenad över en hög sanddyn och fick inblick i hur människor kämpat mot igensandning av sina byar och marker.

ECOLOGICAL COGNITIVE PATH - NATURE PUZZLES

Här hade det byggts upp ett spår med olika aktiviteter. Vi fastnade för den spindelformade samlingsplatsen och barfotastigen.

PROMENAD GENOM DEN GEMYTLIGA KUSTBYN

Byn på Coronian Spit var mycket gemytlig och vi gick en promenad för att kika på byggnader och konst i byn.

ÅRLIGA KONSTTÄVLINGAR FÖRSKÖNAR BYN

Varje år anordnades konsttävlingar. Konstverken fick sedan vara kvar på platsen år efter år. Trevliga och annorlunda skulpturer.

SKARVKOLONI

På ett ställe på Coronian Spit fanns en enorm skarvkolonin. Skarvarnas frätande avföring hade ödelagt hela skogen.

SANDDYNORNA

De vidsträckta sanddynorna var imponerande. Eftersom det var nationalpark fick vi hålla oss innanför staketet.

Nedan: Hela glada gänget från vänster Emma, Karin, Monika, Birger, Agneta, Marija, Marie, Bo, Theresé, Dora, Lisbeth, Josef, Nina och Ingela.

FÄRGGLAD BY VID HAVET

Vi övernattade i en ovanligt färgglad by. Här hade till och med bussen fått halmtak.

DEN MYCKET GAMLA BYN KULDIGA

Dag 2
Mycket bilkörning i regn, men också besök i ålderdomliga lettiska staden Kuldiga. Förutom gamla fina trähus såg vi Europas bredaste vattenfall, som är 275 meter brett, men bara cirka 1 meter högt.

BIODLARNAS PARADIS

Tidigt på morgonen gav sig några tappra biodlare i gänget av till en biodlingsaffär i Riga. Här gjordes stora inköp inför sommarens aktiviteter.

HOBBYVERKSAMHET VID RIGA NATURSKOLA

Dag 3
Under ledning av Daiga Kalnina fick vi lära känna fantastiska Riga Nature School, som tyvärr hotas av neddragningar pga. den ekonomiska krisen i Lettland.
Inomhus fick vi en genomgång av verksamheten och fick ta del av många kreativa idéer. Utomhus fanns stora odlingar av blommor, både på friland och i stora växthus. Dessa användes av olika hobbygrupper. Under skollovet sköttes odlingarna av ungdomar, som fick betalt för att hålla rent från ogräs.

AVKOPPLANDE VANDRING I RIGAS STADSKÄRNA

Vi fick tid att bekanta oss med den gamla stadskärnan i Riga med alla fina byggnader. På kvällen fortsatte umgänget och intressanta diskussioner med Daiga på en restaurang. Några trötta tog en välförtjänt paus.

PEDAGOGISKT MATERIAL VID MATSALU NATURRESERVAT

Dag 4

Vi körde in i Estland och följde västkusten norrut till Matsalu nationalpark i höjd med öarna Ösel och Dagö. Det är ett mycket stort våtmarksområde och mycket arbete läggs ner på att hålla strandängarna öppna. Området kallas även ”fågelskådarnas paradis”..

Det fanns ett besökscentrum, där vi på många spännande sätt kunde lära känna fåglarna innan vi gav oss ut tillsammans med Marku, vår guide. (Han ska besöka Malmö hösten 2009.) Under vår vandring besökte vi ett stort fågeltorn och såg en del fåglar. Vi följde även strandkanten förbi gamla fiskar-miljöer och såg hur vassen breder ut sig över gamla strandängar som inte längre betas.

FÅGELSKÅDNING I MATSALU NATIONALPARK

Läs mer om nationalparken/besökscentrat på www.matsalu.ee (även på engelska) samt om hotellet som låg i området på www.altmoisa.ee (även på engelska). Från hotellet fanns en vandringsstig som ledde förbi mängder av blomster, bl.a. orkidéer.

MER FÅGELSKÅDNING I EN LITEN FISKEBY VID HAVET

Även i den lilla lilla fiskebyn fanns fågelskådning över vackra vidder. Toaletten hade utformats kreativt med vasstak.

GOD KVÄLL I HAPSALU

På kvällen begav vi oss in till den lilla byn Hapsalu för att äta middag och råkade köra förbi en fantastisk tågstation. Detta var tsarens egen station.

TALLINS NATURSKOLA OCH LEJONSPÅR I PARKEN

Dag 5
I Tallinn besökte vi först The Regional Environmental Center, där Anne tog hand om oss. Hon berättade om skolträdgårdar, som nästan helt upphört, men i stället gett upphov till satsningar på att utnyttja stadens parker. Intresset för "outdoor education" har ökat mycket, men drivs främst i projektform av entusiaster, som även tar med elever på frivilliga 3-dagars naturläger efter terminsslut. Tillsammans med Anne gick vi till en park, där Tallinn Environment Department gjort en "Study trail", som bl.a. innehöll matematiska uppgifter, sammanställt i ett häfte som vi fick.

PRAKTISKA ÖVNINGAR PÅ TALLINS MILJÖSKOLA

Därefter gick vi till närbelägna Lehola Environmental Education Center. Två förskollärare visade oss sin verksamhet. Det fanns lådor som lånades ut till förskolor i Tallinn. Dessa hade teman som t.ex. vatten och innehöll mängder av inspirerande saker och uppslag.
Vi fick också vara "barn" och parvis göra "gnom-uppgifter" som var skrivna på engelska. Våra svar skrev vi i protokoll.
Uppgiften redovisades inför alla. Det blev många positiva kommentarer till det vi varit med om på Lehola Environmental Education Center.

HEMRESA

Dag 6
Hemresa.
Tack till alla som gjorde denna inspirerande och utvecklande resa möjlig!

Rapportförfattare: Lisbeth Ringdahl och Emma Pålsson